

3. Руденко Л., Поливач А. Збереження і використання культурної спадщини в Україні: проблеми та конструктивні пропозиції. *Український географічний журнал*. 2018. № 2. С.51-61.
4. Tentative Lists. Ukraine. URL: <http://surl.li/gdtwb> (дата звернення 02.04.2023 р.).
5. Касьяненко І.О. Методичні рекомендації щодо підготовки пропозицій на занесення пам'яток до Списку всесвітньої спадщини: *Праці науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень*. 2007. № 3. С. 28-50.
6. Нездоймінов С.Г. Сучасний розвиток інфраструктури міжнародного круїзного ринку. 2022. URL: <http://surl.li/fdxht> (дата звернення 02.04.2023 р.)
7. Про охорону культурної спадщини: Закон України від 8.06.2000 р. (в редакції станом на 31.05.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text> (дата звернення 03.04.2023 р.).

Притула К. В.
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна
*Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри
туристичного та готельно-ресторанного бізнесу*
Михайлюк О. Л.

ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ З УРАХУВАННЯМ ПРИРОДНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ

Кількість внутрішніх туристів в Одеському регіоні з 2015 по 2018 рік зростала (табл. 1).

2020 і 2021 роки внесли свої корективи у зв'язку з початком пандемії, але туроператори розвивали нові туристичні маршрути, готелі приймали більшу кількість туристів.

**Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагентами,
за видами туризму, осіб**

Роки	Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагентами, усього	У тому числі:		
		в'їзні (іноземні) туристи	виїзні туристи	внутрішні туристи
2015	45809	1126	33744	10939
2016	59077	2097	35749	21231
2017	72302	2103	44758	25441
2018	81381	2004	55296	24081
2019	99764	821	77197	21746
2020	28182	145	25201	2836

Примітка. 2000-2010 роки – за даними Міністерства інфраструктури України, починаючи з 2011 року – за даними Держстату.

Джерело: [2]

Загалом на території області діє 46 туристичних маршрутів. Найбільші туристичні потоки прямують по таких відомих маршрутах, як:

- Байдарки на Турунчуку;
- Бессарабська садиба «У Меланії»;
- Дністровська Амазонія;
- Ранчо дядюшки Бо;
- Долина троянд;
- «Як козаки за сіллю ходили...»;
- «По хвилях Бессарабії»;
- Чумацькими шляхами;
- Шабо та Акерман;
- Етнопарк «Нью-Васюки»;
- Фрумушика-Нова;
- Дунайська-дельта - 0 км
- та багатьох інших яскравих атракціях.

За період 2019-2021 років послуги з тимчасового розміщення в області спочатку зменшилися, а потім повернулися на попередній рівень. Доходи від діяльності готелів і подібних засобів тимчасового розміщення також вирівнялися, доходи від діяльності засобів розміщення на період відпустки та

іншого тимчасового проживання варіювалася ці три роки і на 2021 рік складала більше 49 млн. грн.

У регіоні розвиваються різні види туризму, наприклад, технопарк для сімейного відпочинку Нью-Васюки, розташований у селі Молодіжному пропонує:

- унікальну екоферму «Страусине подвір'я»;
- міні-зоопарк з представниками домашніх і диких мешканців природи: мавпи, птахи, гризуни, кролики, козенята, гусаки і півні;
- апітерапію - сон на вуликах (в апібудиночках) для знімання стресу. Головна складова – це лікувальний вулик. У кожному вулику може бути до 50 тисяч бджіл. Аромат, звук та вібрація наповнюють простір усередині, створюючи лікувальну атмосферу та занурюючи у здоровий сон.
- Долина нарцисів з більше півмільйона цибулин. У квітні і травні можна помилуватися та відобразити на фото природну красу.

Сільський туризм в Одеській області базується на лісових ресурсах, наявності річок і ставків, лиманів а також на гарних ландшафтах. Прикладом може слугувати еко-етнохата «Білочі». Близьке розташування Кодимщини до Вінничини та Придністров'я обумовило особливий колорит та пістряву традиційну культуру цього краю. Еко-етнохата «Білочі» знаходиться в одному з наймальовничіших куточків Кодимщина. Пропонується натуральне харчування – традиційні страви з домашніх продуктів, приготовані на живому вогні та джерельній воді, хліб та здоба з печі, цілющі напої.

Серед активних видів туризму виділяють також риболовлю саме на цьому виді розваг спеціалізується рекреаційний комплекс «Три Карася» (табл. 2).

Подібні послуги надає й садиба «Лагуна», розташована у м. Біляївка на річці Турунчук. Також рибальські тури по Дунаю та його притоках пропонує туристична фірма «Pelican City». Особливої уваги заслуговують тури на природу по Дунаю, до Дунайського біосферного заповідника. Ці тури в основному пропонують Vita TUR (м. Херсон), туристична агенція «Мандрівочка», ТОВ «Агентство «Пан-Україн», Центр туризму Херсон, туроператор «Вилково-

тур», туроператор «Вилково-Пеликан-Тур», Vilkovo holiday& fishing club та інші.

Таблиця 2

Послуги рекреаційного комплексу «Три карася»

Проведення	У розпорядженні
• ділових заходів; • оздоровчих дитячих виїздів; • приватних свят (дні народження, весілля, банкети, хлопчаки, дівич-вечори); • корпоративних свят; • семінарів, тренінгів; • «зеленого» туризму	• відкритий майданчик на 200 місць • закритий ресторан на 70 осіб • велика кількість альтанок для зборів невеликих груп • басейн • ігрові майданчики та тераси • технічне обладнання: звук (колонки, мікрофони, мікшер пульта), мультимедійний проектор та екран, світлове обладнання, меблі для проведення конференцій, семінарів, тренінгів, круглих столів • можливість організації трансферу великих та компактних груп

Джерело: [1]

Одеський регіон славиться своїм відпочинком на березі Чорного моря та на його багаточисельних лиманах. Відомі окремі курортні регіони: Одеса, Санжійка, Чорноморськ, Лебедівка, Затока, Кароліно-Бугаз, Приморське, Сергіївка та інші. В них пропонуються різні види розміщення і основна розвага – таласотерапія та купання у морі, солених й прісних лиманах.

Лікувальні ресурси регіону дають змогу розвивати бальнеологічний туризм (табл. 3).

Таблиця 3

Санаторно-курортні та оздоровчі заклади Одеської області (1995-2017рр.)

	Санаторії та пансіонати з лікуванням		Санаторії-профілакторії		Будинки і пансіонати відпочинку		Бази та інші заклади відпочинку	
	всього	у них ліжок, тис.	всього	у них ліжок, тис.	всього	у них місць, тис.	всього	у них місць, тис.
1995	45	17,2	16	1,4	8	2,6	213	26,6
2005	37	14,6	9	1,2	13	2,1	309	34,7
2010	35	13,2	9	1,2	8	1,5	373	36,8
2016	28	12,0	3	0,7	6	1,0	314	31,0
2017	27	11,7	3	0,7	6	1,0	285	28,7

У 2002-2011 роках інформація наведена за 12 місяців: з 1 жовтня попереднього по 30 вересня звітнього року.

Джерело [2]

Чорне море насичує повітря солями, які позитивно впливають на організм людини. Джерела природних мінеральних вод додатково допомагають у комплексному лікуванні.

Туристичний потенціал Одеського регіону, його природні, лікувальні та культурно-історичні ресурси стимулювали розвиток круїзного туризму по Дніпру, Дунаю і з заходами у порти Одеса та Ялта. До початку війни 2014 року, у 2013 році було майже 400 заходів круїзних лайнерів до трьох українських портів – Одеса, Севастополь і Ялта.

Висновки. Туристична галузь є стратегічним вектором розвитку області, яка має усі передумови для інтенсивного розвитку внутрішнього та іноземного туризму: особливості географічного розміщення, сприятливий клімат, найбільший морський порт України, курортно-рекреаційний комплекс, транспортна, фінансова та соціально-культурна інфраструктура.

Список використаних джерел:

1. Рекреаційний комплекс «Три Карася», Біляївка. URL: <http://3karasya.com.ua/> (дата звернення 12.01.2023р.)
2. Статистична інформація. Головне управління статистики в Одеській області. URL: <http://www.od.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 09.02.2023р.)

Прокопенко А. Ф.

Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна

*Науковий керівник – к. пед. н., доцент кафедри
туристичного та готельно-ресторанного бізнесу*

Мартінова Н. С.

ДИТЯЧИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Туризм є важливою складовою загальної економічної системи України. Це пояснюється певними факторами, на які впливає туризм, а саме: розширення туристичної інфраструктури – розвиток туризму спричиняє загальну потребу в розширенні туристичної інфраструктури, а це – готелі,